Amigoe (Aruba)

Nieuwe Arubaanse kinderboeken op het elfde Kinderboekenfestival / Door Wim Ruitgers

Oranjestad – het jaarlijkse kinderboeken – festival- het elfde inmiddels- staat weer voor deur. Een goede gelegenheid om aandacht te besteden aan enkele recent verschenen kinderboeken. Deze keer schreef de Arubaanse auter Desiree Correa het boekje dat jaarlijks ter gelegenheid van het kinderboekenfestival uitkomt in het Papiamento en in het Nederlands.

Aansluitend bij het Nederlandse kinderboekenweekthema gaat het boekje over **‘***Domi van het bos / Domi di den mondi’*. Het is een eenvoudig en nogal traditioneel verhaal. Leo leguaan rent helemaal overstuur door de mondi, omdat hij bang is dat zijn broertje, van wie hij denkt dat die gevangen is, in de soeppan van Domi zal belanden. Leo moet zijn broer redden! Onderweg ontmoet hij allerlei andere dieren, zoals de cascabel en de uil. Hij moet snel zijn, wat Snertje, de roddelaarster van het bos, zal met haar verhaal over Domi toch geen ongelijk hebben? Desiree weet een aardigespanningsboog op te bouwen, waarvan ik de climax niet zal verklappen. Wie de uiteindelijke échte boosdoener is, de mens Domi of de roddelaarster die als ‘ het laatste nieuws’ nooit haar mond kan houden en maar raakt kletst, zal de jonge lezer aan het eind zeker opmerken waardoor het verhaaltje met een moraal eindigt. Het verhaal is prachtig geïllustreerd door de Cura**ca**ose Ariadne Faries.

BIBlOGRAFIA DI DESIREE CORREA

Nomber	Desiree C. Correa
Lugar di nacemento	Aruba
Fecha	Oktober 20 – 1953
E-mail	desiree_correa@hotmail.com

Obranan publica:

1978	**Elefina Elefante –** obra na Spaño, publica y distribui na Caracas, Venezuela
1984 na	**Mosa’s Eiland –** obra na Hulandes, publica na Hulanda distribui Aruba.

1993 **Un chispa di Tempo** -buki I & II co-autora di e metodo aki di

Historia pa nos enseñansa basico

1990 – 2005 Fundacion N.A.N.A- presentacion di su obranan na Bonaire,

Curacao y isla riba

2000 **Un nomber pa e Prinses –** obra na Papiamento pa mucha

2001 **Festimucha –** traduccion

2002 **Compa Nanzi –** obra na Papiamento pa mucha

2003 **Domi di den mondi –** obra pa e siman di buki di NANA

2004 Drumi dushi – obra na Papiamento pa mucha

2005 Declamacion di poema original**“E lus”** pa e organisacion di AIDS

2006 Declamacion di su poema original **“ Mascaruba**” celebracion di

45

aña di e grupo di teatro Mascaruba

2007 Obranan pa cash’i cuenta– Let’s talk kids

2008 Declamacion di su poema **Sclavitud** en conexion cu e Abolicion di Sclavitud na Archivo Nacional di Aruba.

2008 Publicacion di e buki pa hoben: MANUEL

Autobiografia:

Desiree Correa no ta un desconoci den e mundo di lectura aki na Aruba.

Desde su debut cu e buki na Hulandes pa hobennan, **Mosa’s Eiland**, na aña 1984, cual buki keto bay ta wordo lesa na MAVO,Desiree a sigui produci obranan, pero awor pa mucha y na Papiamento. Varios buki a sigui despues di Mosa’s eiland como por ehempel: *Un Nomber pa e Prinses, Compa Nanzi, Drumi dushi* etc.

Desiree tin 15 aña participando na e Siman di Buki, primeramente cu e Fundacion N.A.N.A cu señor Ruud Bosch y na aña 2003 el a skirbi e buki pa e siman aki cu tabata *Domi di den mondi*. E organizacion di Siman di Buki ta awor den man di nos Biblioteca Nacional.

Pa medio di e fundacion aki NANA, Desiree a biaha pa varios isla di Antias Hulandes promoviendo lesamento y riba invitacion di embahada di Hulanda y cu cooperacion di

Toeristen Bureau Aruba, el a participa na e Feria del Libro na Bogota, Colombia den forma di workshops y presentacionnan.
Hunto cu Freddy Montoya (e parti artisitico), Desiree Correa a forma un duo pa loke ta trata cuentanan pa cash'i cuenta esta "Poppenkast' pa e organización LET'S TALK .aci.
Actualmente Desiree no ta practica mas su profesion, esta docente di Spaño na E.P.I, pero e ta trahando tempo completo na Examen Bureau.
Den su tempo liber e ta haci hopi traduccion y naturalmente e ta sigui cu e pasion di su bida cu ta skirbimento.

Desiree Correa is geboren op Aruba op 20 oktober 1953 van Colombiaanse ouders. Ze heeft drie kinderen, een jongen en twee meisjes. Ze werkt al meer dan 25 jaar in het onderwijs en momenteel geeft ze Spaanse les bij EPI Horeca.

Al van jongs af hield Desiree van verhaaltjes schrijven. Dit talent werd gestimuleerd door de heer Vogelzang, docent Nederlands aan de Pedagogische Academie, die iedere keer dat Desiree een opstel inleverde zei dat ze het moest bewaren omdat het verhalen waren die zo uitgegeven konden worden in een boek.
Desiree dacht dat hij een grapje maakte totdat ze op een studiereis ging naar Venezuela en daar meedeed aan een schrijverswedstrijd voor kinderverhalen. Ze schreef het verhaal "Elefina Elefante" en won de wedstrijd. Het boek "Elefina Elefante" werd uitgedeeld op alle basisscholen in Caracas.

Desiree bleef schrijven toen ze terugkeerde naar Aruba. Het manuscript voor het boek "Mosa's eiland" was klaar, maar ze kon er geen uitgever voor vinden. Met hulp van Miep Diekman werd het boek in Nederland uitgegeven. Het boek werd een groot succes in Aruba en is terug te vinden als lijstboek voor de MAVO.

Vanaf 1990 neemt Desiree deel and het Kinderboekenfestival op Aruba. In 2003 schreef ze zelfs het Kinderboekenweekgeschenk, het boekje "Domi van het bos", geïllustreerd door Ariadne Faries.

In 1999 zocht Desiree contact met een Venezolaanse uitgeverij en in 2001 en 2002 verschenen verschillende boeken in het papiaments van haar hand, o.a. "Compa Nanzi", "Drumi dushi" en "Un nomber pa e prinses".

In 2003 heeft Desiree geparticipeerd in "La Feria del libro" in Bogota, Colombia. Tijdens deze week heeft ze verschillende workshops gegeven op diverse scholen.

Graag zou Desiree nog meer boeken schrijven en ze wacht dan ook ongeduldig op haar pensioen, zodat ze meer tijd krijgt om haar schrijven te besteden. Desiree schrijft in het Spaans, Nederlands en Papiaments, maar haar hart ligt toch bij het Papiaments.

Desiree Correa a nace na Aruba dia 20 di oktober 1953, di mama y tata Colombiano. E tin tres yiu, un homber y dos mucha muher. E tin 25 aña den enseñanza y actualmente e ta docente di Spaño na EPI-Horeca. For di chikito e tabata gusta skirbi storia. Y e talento aki a wordo stimula dor di sr. Vogelzang q.e.p.d., docente di Hulandes na Academia Pedagogico, cu cada vez cu Desiree tabata entrega un 'opstel' e tabata bis'e pa warda nan pasobra nan ta material cla pa por wordo imprimi como buki.

Naturalmente Desiree tabata tuma esaki como un broma, te dia cu el a haci un viahe di estudio pa Caracas, Venezuela, hunto cu otro dos maestranan. Durante e viahe di estudio aki tabata tin un competencia literario infantil. Desiree tabata tin e suerte cu su storia '*Elefina Elefante'*, a sali ganado y e representante di Surinam a gana den tereno di ilustracion. E buki '*Elefina Elefante'* a wordo reparti na tur scol basico na Caracas.

E smak a drenta den curpa y ora Desiree a regresa Aruba el a sigui skirbi. E manuscrito di *'Mosa's eiland'* tabata cla, pero Desiree no tabata tin e empuhe necesario pa saca su buki. Un dia sra. Miep Diekman tabata na Aruba y via Philomena Wong, cu ta un bon amiga di Desiree, Miep a bin tende di Desiree. Miep a lesa e manuscrito y el a mand'e Hulanda na unda el a wordo aproba cu cierto cambionan. Na aña 1984 '*Mosa's eiland'* a subi mercado na Aruba y el a bira un exito entre e hobennan. Te dia di awe e ta riba lista di bukinan na Hulandes pa MAVO.

E mesun aña 1984 Desiree a bai biba na Sint Maarten. Na St. Maarten famia a crece y su dos yiu muhernan a nace na Isla Riba. Na aña 1990 Desiree a regresa Aruba y el a cuminsa skirbi atrobe. El a cuminsa participa cu Festival di Buki di Biblioteca Nacional cu cooperacion di Hulanda, N.A.N.A. Desiree a cumpli 11 aña participando den e programa aki. Na aña 2003 Desiree a haya e oportunidad di skirbi e obra '*Domi di den mondi'* cu tabata e obra pa e siman di buki. Ariadne Faries di Corsow a ilustra e buki.

Na aña 1999 el a drenta den contacto cu`un cas editorial Venezolano y na aña 2001 y 2002 el a saca 4 buki na Papiamento, entre otro '*Compa Nanzi', 'Drumi dushi'* y *'Un nomber pa e prinses'*.
Na aña 2003 riba invitacion di e embahado di Hulanda na Bogota, Colombia, señor Teunis Kamper, Desiree a participa na 'La Feria del libro' na Bogota. Durante e siman aki Desiree a duna diferente tayer na varios scol.
Actualmente e ta cu un otro obra na papiamento pa mucha. Desiree su pasatempo mas grandi ta skirbi buki y ta loco pa ta un pensionado pa asina e tin mas tempo pa dedica na skirbimento. Desiree a yega di skirbi na Spaño, Hulandes y Papiamento. Pero su curason y sentimento ta mara na e lenga di Papiamento.

Despues di aña 2002 Desiree Correa a participa na aña 2003 na e feria internacional del libro na Bogota, Colombia riba invitacion di e embahada di Hulanda. E aña 2003 Hulanda tabata e pais invita na e Feria del Libro.
E mesun aña Fundacion N.A.N.A a invita Desiree pa skirbi e buki di regalo pa e Siman di Buki. Asina"Domi di den mondi" a nace.
E aña 2004 tabata e aña di traduccion pa Desiree, entre otro e bukinan di informacion sexual pa e proyecto di Telefon pa Hubentud 131. Y e mesun aña aki Desiree a duna curso pa skirbi cuentanan cortico. Un proyecto di Departamento di Enseñansa.
Su siguiente aña 2005, a wordo dedica na skirbi dialogonan pa "cashi cuenta" (poppenkast) cu tabata un proyecto grandi di Let's Talk Kids. E cashi cuenta aki a bai varios centro di bario aki na Aruba.
Durante aña 2006 Desiree a dedica na skirbi un novel pa hobennan di 13 aña pa bai ariba, cual buki lo wordo publica na comienso di 2008.
Mientrastanto Desiree ta traduci, skirbi cuentanan cortico pa presentacionan durante henter aña manera na Art Gallery di Gasparito, IPA etc.

Desiree Correa schrijft boek voor tieners

Tekst: **Anouska Kock**

Het nieuwste boek van Desiree Correa heet 'Manuel'. In veel opzichten is dit boek anders dan haar eerdere werken. 'Manuel' is bijvoorbeeld geen onschuldig dierenfabeltje. Hier komen veel serieuzere onderwerpen aan bod, zoals discriminatie, verliefdheid en tienerzwangerschap. Een heel bewuste koerswijziging, vertelt de schrijfster. "Sinds de jaren tachtig is er vanaf Aruba aardig wat verschenen voor kleine kinderen, maar voor tieners is er eigenlijk nog niets."

Met 'Manuel' richt Desiree Correa zich op kinderen rond de dertien jaar. De leeftijd van brugklassers. Het verhaal is ontstaan tijdens een gebeurtenis in de les. Correa stond als docente Spaans voor de klas, en overhoorde een gemene opmerking van een meisje naar een jongen. "Het was een Dominicaanse jongen. Prima jongen. En een heel goede leerling. Die opmerking van dat meisje heeft me aan het denken gezet. Waarom worden er vaak zulke dingen gezegd tegen Latino's?"

Het vonkje werd een vlam, en een verhaal was geboren. De hoofdpersonen zijn jongens en meisjes van verschillende afkomst. Er is iemand met Nederlandse ouders, terwijl een Italiaanse ouders heeft, en weer een ander heeft een Latino achtergrond.
Correa: "Het gaat erover, dat geen van ons een echte Arubaan is. We zouden niet moeten discrimineren. We zijn zo snel geneigd om een oordeel te vormen over Latino's, om hen af te kraken. Terwijl we misschien niet weten wat zij allemaal hebben meegemaakt. Niemand verlaat zomaar zijn eigen land. Dat wil ik duidelijk maken. We halen zo gauw

onze neus op voor Peruanen en Venezolanen. Maar als zij er niet zouden zijn, wie zou dan het werk moeten doen waaraan wij, Arubanen, onze handen niet vuil willen maken?”

‘Manuel’ ligt nu bij Directie Onderwijs die de revisie in handen heeft en die het boek waarschijnlijk zal uitbrengen in 2008. Het wordt het negende boek van de schrijfster, die graag wil dat kinderen vandaag de dag net zo kunnen genieten van een spannend boek als zij dat zelf deed, in haar jeugdjaren. “Miesje Sandelhout!”, roept ze meteen als ze wordt gevraagd welke boeken zij zelf vroeger las. “Want Miesje durfde het huis uit te gaan. Nou, dat was meteen mijn idool!”

Het schrijven van verhalen was in haar jongere jaren lange tijd niet meer dan een hobby. Iets waar ze gewoon op een leuke manier haar tijd mee verdreef. Totdat ze een verhalenwedstrijd in Venezuela won. “Ik zat op de Pedagogische Academie en daar moest je ook wel eens opstellen schrijven. Mijn docent Nederlands, meneer Vogelzang, had al vaker gezegd dat mijn verhalen gemakkelijk uitgegeven zouden kunnen worden. Ik zag het zelf helemaal niet zo. Ik haalde er een beetje mijn schouders over op. Maar we waren eens met studiereis naar Venezuela, en daar deed ik mee aan een verhalenwedstrijd voor leerling-docenten uit de regio. Tot mijn verbazing won ik. Mijn verhaal, ‘Elefina Elefante’ werd uitgebracht als boek en op alle basisscholen in Caracas uitgedeeld. Kort daarop wilde het toeval dat Miep Diekman, die Nederlandse kinderboekenschrijfster, een bezoek bracht aan Aruba. Zij was geïnteresseerd in mijn werk. Via haar heb ik toen Mosa’s Eiland kunnen uitbrengen op de Nederlandstalige markt. Ik werkte toen samen met Uitgeverij Leopold.”

Sinds die eerste publicaties aan het begin van de jaren tachtig, is Correa niet meer te stuiten geweest. Ze schreef het ene verhaal na het andere. Niet alle verhalen worden in boekvorm uitgebracht, maar bijna allen vinden uiteindelijk een publiek. Correa presenteert haar verhalen bijvoorbeeld ook tijdens het jaarlijkse kinderboekenfestival, wanneer zij samen met andere kinderboekenschrijvers allerlei scholen bezoekt en voordrachten geeft. “Het zou geweldig zijn als schrijvers op Aruba ondersteund konden worden zoals schrijvers in Nederland. Dat er voor je wordt gezorgd, terwijl jij een jaar lang niets anders hoeft te doen dan schrijven. Fantastisch lijkt me dat.”
Net als haar collega auteurs op Aruba, heeft Correa naast haar creatieve arbeid ook een ‘gewone baan’. Voor haar is die bij Directie Onderwijs. Correa houdt zich bezig met de Naturalisatietoetsen voor buitenlanders die een Nederlands paspoort hebben aangevraagd. Kort hiervoor was ze docent Spaans bij de EPI (school voor middelbaar beroepsonderwijs) en toetsdeskundige bij het Examenbureau.

Correa houdt van verhalen en gedichten, en doet (naast het schrijven) niets liever dan hierover praten met anderen. Waar het kan, grijpt ze gelegenheden aan proza en poëzie in de Arubaanse samenleving te promoten. Zo was ze onlangs actief in het project ‘Explora Arte Poesia’, dat was gericht op het stimuleren van de waardering voor gedichten door middel van dichtcursussen.

Correa heeft daarom ook enorm veel zin in het kinderboekenfestival. Ze kijkt uit naar de scholenbezoeken en het enthousiasme van de kinderen. “Het is jammer dat kinderen op

Aruba nog zo weinig lezen”, zegt ze. “We zouden er veel meer aan moeten doen om hen te stimuleren. Dat de bibliotheek ieder jaar weer trouw het kinderboekenfestival organiseert, is natuurlijk geweldig. Maar één enkele week is bij lange na niet voldoende om de jeugd aan het lezen te krijgen. Het hele jaar door zouden dit soort projecten er moeten zijn, en niet alleen vanuit de bibliotheek. Ik zou met veel plezier meewerken aan zulke initiatieven. Andere schrijvers vast en zeker ook…. Boeken bieden zoveel moois. Lezen zou voor ieder kind een vaste gewoonte moeten zijn.”